

RS
USREPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE**Številka:** U-I-13/17-7**Datum:** 20. 2. 2017

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude Bojana Grubarja, Maribor, ki ga zastopa Odvetniška pisarna Žiger, d. o. o., Maribor, na seji 20. februarja 2017

sklenilo:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 40/09, 109/12, 54/15) se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

1. Pobudnik izpodbija Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (v nadaljevanju ZIKS-1). Zatrjuje, da je v neskladju s pravicami iz 17., 21., 35. in 51. člena Ustave, saj naj ne bi zagotavljal posebne psihiatrične obravnave tistih obsojencev, ki imajo duševno bolezen ali duševno motnjo. S sklicevanjem na prakso Evropskega sodišča za človekove pravice pobudnik utemeljuje, da je temeljna obveznost države, ki izhaja iz pravice do življenja iz 2. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 – v nadaljevanju EKČP) in prepovedi nečloveškega ravnanja iz 3. člena EKČP, da zaščiti zdravje oseb, ki jim je odvzeta prostost. Pobudnik navaja, da ima že od leta 2014 diagnosticirano panično duševno motnjo, njegovo zdravstveno stanje pa se je leta 2016 še poslabšalo, saj se zdravi zaradi resne depresije. Zaradi navedenega naj bi prestajanje kazni zapora pobudnika življenjsko ogrožalo. Predlaga, naj Ustavno sodišče zadrži izvrševanje 20. in 2. člena ZIKS-1 in naj zadevo obravnava prednostno.

2. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje

javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj.

3. Pobudnik izpodbija ZIKS-1 v celoti, ker naj ne bi urejal izvrševanja kazni v posebni ustanovi za tiste osebe, ki imajo duševno bolezen, oziroma za osebe, katerih duševno zdravje ne dopušča pridržanja v zaporu. Vendar pa ZIKS-1 ne učinkuje neposredno. V takih primerih se lahko pobuda vloži šele po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanega predpisa, hkrati z ustavno pritožbo, pod pogoji iz 50. do 60. člena ZUstS. To stališče Ustavnega sodišča je podrobneje obrazloženo v sklepu št. U-I-275/07 z dne 22. 11. 2007 (Uradni list RS, št. 110/07, in OdlUS XVI, 82). Pobudnik ima namreč možnost, da v skladu s 24. in 25. členom ZIKS-1 zaprosi za odlog izvršitve kazni zapora oziroma da v skladu z 12. in 13. členom ZIKS-1 zaprosi za t. i. alternativni način prestajanja kazni zapora, to je za zapor ob koncu tedna ali za nadomestitev kazni zapora z delom v splošno korist. V teh postopkih bo imel pobudnik tudi možnost uveljavljati svoje ugovore o protiustavnosti ZIKS-1, sodišče pa se bo moralo skladno z 22. členom Ustave do ustavnopravno upoštevnihih očitkov tudi opredeliti. Šele ko bo pritožnik izčrpal vsa pravna sredstva, bo lahko skupaj s pobudo vložil tudi ustavno pritožbo zoper posamični akt, s katerim bo odločeno o njegovi pravici. Upošteva je navedeno pobudnik ne izkazuje pravnega interesa za začetek postopka za oceno ustavnosti ZIKS-1, zato je Ustavno sodišče njegovo pobudo zavrglo.

4. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena ZUstS in prve alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10 in 56/11) v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, Marko Šorli in Jan Zobec. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica